

Tænk hvis
jeg havde
FRIHEDEN
TIL AT
SMUTTE
FORBI

Dansk
Blindesamfund

Det er ikke legende let

"Jeg kan godt mærke, at det sidder i mig endnu. Chokket altså. Fra de gange jeg er faldet ned på togs Skinnerne. Det kommer jeg mig aldrig over," fortæller 62-årige Inge Wallin over morgenkaffen i hendes hyggelige køkken i Holbæk. I kroen bag bordet ligger førerhunden Jackie, halvt sovende, halvt på spring efter en tur ud i sensommersolen.

For Inge Wallin er det sket hele tre gange, at hun har været en tur på togs Skinnerne – det er nemlig ikke legende let at være blind og samtidig skulle kunne finde rundt. "Det tager kun et kort øjeblik, koncentrationen forsvinder, du mister orienteringen, og så ligger du der," fortæller Inge Wallin.

Inge Wallin er født med øjensygdommen Retinitis Pigmentosa, og indtil for ti år siden havde hun en lille synsrest, som gjorde det at komme fra A til B mere overskueligt. "Selv om jeg kun så verden gennem et snævert "kikkert-øje", så kunne jeg dengang tage pejling af fx et fodgængerfelt. Det kan jeg slet ikke mere."

"Spørger man Inge, burde alle have muligheden for at klare noget på egen hånd uden at skulle tigge og bede andre om hjælp hver gang. Det er altså bare ikke sjovt, og det føles nedværdigende."

Inges respekt for trafikken er stor

For Inge Wallin er det en daglig kamp at færdes i trafikken. "Jeg ville lyve, hvis jeg sagde, det er en smal sag at komme omkring, når man har et syns handicap. Det kan godt være, det ser nemt ud for omverdenen, når vi kommer farende med stok og hund, men det er jo heller ikke til at se, hvor meget energi vi har brugt på at forberede os mentalt på at skulle ud af døren, eller hvor ofte vi rent faktisk kommer ud," siger Inge, som planlægger sine ture ud af det gule murstenshus ned til mindste detalje.

"Jeg sætter mig ind i ruterne, og jeg sørger altid for at have penge og telefon på mig, så jeg kan ringe til en taxi, hvis tingene går galt. Ofte har jeg svært ved at slappe af aftenen før, da jeg tænker på, hvad jeg skal gøre, hvis der pludselig er fx sporarbejde. Det sker jo ... og det sker også tit, at jeg takker nej til arrangementer, jeg egentlig rigtig gerne ville deltage i, fordi jeg bare ikke har kræfter til at planlægge det hele og risikere liv og lemmer for at komme derhen rent fysisk."

Jeg gør det så godt, jeg kan

"Jeg har min hvide stok, jeg har min førerhund, og jeg har heldigvis fået tildelt de 15 timer med ledsagelse om måneden, som der i dag via lovgivningen er mulighed for. Og det er jeg dybt taknemmelig for. Jeg klarer mig på de små ture til biblioteket og ned til købmanden, men så snart det kræver lidt mere, må jeg ofte melde pas," fortæller Inge.

Derfor er blindes befordring også blevet en hjertesag for hende: "Jeg kan jo ingen ting! Der er ikke noget, jeg hellere ville end fx at gå til hundetræning med min førerhund. Jackies trivsel betyder utrolig meget for mig, og det ville være en stor ting for os også at kunne "lege" sammen. Jeg ville også gerne kunne tilbyde at passe mit dejlige barnebarn noget mere, få dyrket mere motion eller komme mere ud i naturen," forklarer hun.

Der er specielt tre ting, som Inge gerne vil have på dagsordenen:

1 "Jeg vil virkelig gerne have, at alle kommuner gjorde den individuelle handicapørsel tilgængelig for os synshandicappede. Det betyder noget at kunne gøre ting alene uden altid at føle, at man skal gå tiggergang og være afhængig af andre."

2 "Derudover ville jeg gerne have, at ledsagerordningen blev gjort tilgængelig for alle. For mig er mine 15 månedlige timer uundværlige, men jeg tænker ofte på alle dem, der ikke kan få dem. Det sker nemlig for rigtig mange i dag. De får simpelthen et afslag fra kommunen. Og hvis du bliver synshandicappet, efter du er fyldt 67 år, hvilket sker for rigtig mange, så har du faktisk slet ikke ret til ordningen."

3 "Det lyder måske mærkeligt, men jeg vil også gerne have kantsten tilbage i bybilledet. Når kommunerne renoverer byerne, skal alt være arkitektonisk smukt med glidende overgange mellem fortove, veje, fodgængerovergange og så videre. Kantstenen er et af vores vigtigste holdepunkter, så jeg er langt mere utryk ved at færdsel i trafikken i dag, end jeg var tidligere."

Du har jo din stok

Når det gælder trafikken, vil Inge nødigt give andre synshandicappede gode råd: "Man kan jo ikke bare sige til andre, der ikke kan se, at de skal kaste sig ud i det og prøve sig frem. Det er smadderfarligt! Og at nogle kan påstå, at du ikke er bevægelses-hæmmet, når du ikke kan se, det er mig altså en gåde! Jeg ved jo ikke, hvor jeg skal sætte foden næste gang."

"Men du kan jo godt gå"

Argumentet for, at blinde og stærkt svagsynede ikke er omfattede af den individuelle handicapordning på lige vilkår med andre handicapgrupper, er, at blindhed ikke er kategoriseret som et 'bevægelses-handicap'.

"Jeg synes simpelthen, det er noget pjat. Har du brug for en arm fra et andet menneske i det øjeblik, du er uden for dine egne fire vægge, så er du da bevægelseshandicappet. Vores problem som blinde er, at vi ikke kan komme fra A til B selv. Ja, vi kan gå selv, men hvor er det, vi skal sætte foden næste gang? Går det op eller ned? Hvordan finder vi frem?" siger Inge og ryster på hovedet.

Kærligheden til barnebarnet trækker

I 2012 blev Inge mormor. "Jeg besøger selvfølgelig min datter, som bor i Valby, så ofte, som det overhovedet er muligt. Men det er besværligt, ufleksibelt og farligt. Men jeg vil derind, for jeg kan slet ikke undvære at se mit barnebarn, og jeg vil være en del af hendes liv," svarer Inge på spørgsmålet om, hvad der kan trække hende ind til København. En tur, der inkluderer to busser og et tog. Oven i købet et tog til Valby Station, som har givet Inge Wallin en kronisk perronskræk, efter hun engang faldt ned på skinnerne på den station.

"Jeg drømmer tit om, at den individuelle handicap-kørsel også eksisterer i min kommune. Jeg ville sådan ønske, at jeg selv kunne tage med det offentlige ind til min datter, sende hende og manden i biografen, mens jeg passer den lille, og så kunne jeg bruge ordningen til at blive kørt hjem sent om aftenen, når de var hjemme igen," siger Inge og fortæller, at hun er langt mere tryk ved at færdes i trafikken om dagen end om aftenen og natten, hvor der ikke er mange mennesker på gaden.

Inges datter

"Jeg synes, min mor er meget sårbar, når hun er alene i trafikken bare med stokken, men fordi hun er nervøs, ved jeg også, at hun passer på og ikke tager nogle chancer. Det betyder uendelig meget for min mor at kunne komme ud blandt andre og kunne sige ja tak til en invitation uden hele tiden at skulle bede andre om hjælp, da hun synes, det er uværdigt, så det ville gøre en stor forskel, hvis hun havde adgang til den individuelle handicapkørsel,"

Britt, datter til Inge Wallin.

Når blindheden træder i baggrunden

I trafikken kan Inge Wallin ofte føle sig "sølle", som hun selv beskriver det, men der er heldigvis situationer, hvor hun ikke stilles ansigt til ansigt med sine begrænsninger. Det er ved den dybe og nære samtale med andre, at Inges handicap forsvinder. Når hun via sit arbejde som afspændingspædagog har samtaler med mennesker, der har det skidt – så er synet underordnet. Eller når hun mødes med sin studiekreds i Holbæk og diskuterer filosofi og spiritualitet, så træder blindheden i baggrunden. I det øjeblik er Inge i sit rette element.

Hvis du er under 67 år, har du som synshandicappet mulighed for at få tildelt 15 timer med ledsagelse om måneden. Er du over 67 år er der ingen hjælp at hente, hvilket betyder, at mange nyblinde ikke har mulighed for denne ordning.

Et synshandicap betragtes ikke som et bevægelseshandicap, og derfor har blinde og stærkt svagsynede ikke automatisk mulighed for at benytte den individuelle handicapkørsel, som er muligheden for at blive kørt fra dør til dør 104 gange årligt. Det svarer til cirka en tur om ugen tur/retur. I dag er det frivilligt, om kommunerne vil tilbyde ordningen til mennesker med et synshandicap.

I dag er den individuelle handicapkørsel tilgængelig for blinde og stærkt svagsynede i knap 15% af landets kommuner. De resterende kommuner har ikke noget kørselstilbud til blinde og stærkt svagsynede.

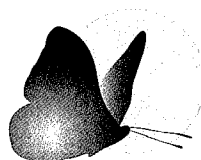
Det er ikke legende let

Det kan se let ud, når en blind manøvrer sig gennem trafikken. Det er det ikke. Alt for mange blinde kommer slet ikke ud, fordi det kræver mange kræfter, høj selvtillid og ekstra mod på livet at bevæge sig uden for hjemmets fire vægge uden synet.

Dansk Blindesamfund arbejder for at forbedre dette. Politisk arbejdes der for at give blinde og stærkt svagsynede adgang til kørselsordninger, som er tilgængelige for andre handicapgrupper, og internt i foreningen bruges der store økonomiske summer på at sikre, at mennesker med synshandicap i det mindste kan komme frem til foreningens lokale arrangementer.

Dansk
Blindesamfund

Dansk Blindesamfund
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
Tlf. 38 14 88 44
info@blind.dk
www.blind.dk